

Asociace zdravotnických škol ČR ve spolupráci s CKJT Trojáček, Brno

FRANCIE - PROVENCE

Odborná stáž pro vedoucí pracovníky zdravotnických škol

Pořadatel: AZŠ ČR ve spolupráci s CKJT Trojáček, Brno.

Termín: 2. 4. - 9. 4. 2017

I. POZNÁVACÍ PROGRAM CESTY:

PLÁN	DOPOLEDNE	ODPOLEDNE
1. den	Odjezd: Brno – směr Praha a Plzeň	Cesta non-stop pouze s hygienickými přestávkami přes Německo, Švýcarsko do Francie s první zastávkou v Dijonu. (<i>Noc strávená v autobusu</i>).
2. den	Odborný program – DIJON: exkurze do nemocnice v Dijonu (přednáška s prohlídkou komplexu). Návštěva zdravotnické školy (exkurze s výkladem o vzdělávání zdravotnických profesí ve Francii včetně vzdělávání učitelů). Dopoledne prohlídka unikátního středověkého městečka Perouges , jehož historie sahá do 4. století. Velmi oblíbené nejen turisty, ale i filmaři, pro natáčení historických filmů.	Odpoledne - návštěva města LYON . Unikátní středověké centrum města je po Praze nejrozsáhlejší městský areál na seznamu UNESCO. Více než 300 domů z 15.-17. stol. tvoří největší renesanční komplex v Evropě. Městečko Hauterives - pohádkový palác pošťáka Chevala. Tento snílek si splnil celoživotní sen, když během 33 let vlastníma rukama vytvořil fantastický palác, jedinou architekturu naivního umění na světě, dnes magnetem turistů. <i>Nocleh ve Valence</i> .
3. den	Unikátní kaňon řeky Ardeche , který patří k nejkrásnějším úterý kaňonům Evropy.	Odpoledne - Pont du Gard , dále prohlídka města AVIGNON - podmanivá atmosféra opevněného města, kdysi sídla papežů, město s téměř 5km hradeb, 8 branami a 39 věžemi. Papežský palác, avignonský most a výhled na slavný Chateau nef du Pape . V podvečer zastávka u hradu Tarascon - mohutná pevnost ze 14. století, které obýval legendární René z Anjou - známý jako „dobrý král René“. 2. <i>nocleh v Arles</i> .
4. den	Ráno odjezd k návštěvě Aigues Mortes (Mrtvé vody) - mohutná pevnost odkud v roce 1248 vyplouvala střeďa flotila na první křižáckou výpravu.	Krajem Camargne cesta do Le Baux - velkolepá poloha na skalním ostrohu, úchvatný výhled do kraje. „ Město ruin “ vytváří kolorit, pro který je toto místo

	Stes Maries de la Mer - podle legendy právě sem v roce 40 připluly na lodičce z Palestiny tři svaté Marie s černou služebnicí Sárou, ta je uctívána jako patronka cikánů a její relikvie jsou uloženy v kostele.	turistickým magnetem. Na závěr dne St. Rémy - v roce 1503 se zde narodil věštec Nostradamus, ruiny římského sídla Glanum Livii z 1.-3. století. Návštěva psychiatrické léčebny, kde se léčil malíř Vincent van Gogh. <i>3. nocleh v Arles.</i>
5. den	Město MARSEILLE: Cesta lodí k pevnosti d'If (hrabě Monte Christo); návštěva baziliky Notre Dame de la Garde v Marseille - výhled na celé město, na pevnost d'If a přístav.	Cesta do St. Tropez - snobské letovisko proslavené filmy s L. de Funesem. V blízké vesničce Ramateulle je pohřben známý francouzský herec Gérard Philipe . Navečer - místo konání nejznámějších evropských filmových festivalů - Cannes . <i>4. nocleh - apartmány v Cannes.</i>
6. den	Cesta do kopců do městečka Grasse - nejznámější výroba parfémů v této oblasti, cesta do Castellane Napoleonovou cestou, kterou se na jaře 1815 vracel Napoleon Bonaparte z vyhnanství na ostrově Elba do Paříže. Trasa s vyhlídkami do Grand Canyon du Verdon , panoramatická cesta končí u jezera Svatého kříže u půvabného městečka Moutiers	Přes Digne ukončení cesty ve městě Gap v podhůří Dauphinských Alp. Během cesty: Informace o vzdělávacím systému Francie. <i>5. nocleh - hotel v Gap.</i>
7. den	Ráno odjezd přes Grenoble do olympijského města Albertville .	Odpoledne přes Chamonix – prohlídka města; výlet lanovkou s výhledem na Mont Blanc (4807 m) , noční cesta zpět přes Švýcarsko a Německo.
8. den	Předpokládaný příjezd do Brna před polednem	

II. ODBORNÝ PROGRAM:

- a) Návštěva školy (Carnotovo lyceum)
- b) Návštěva dijonské nemocnice

ad a) CARNOTOVO LYCEUM:

Z minulosti bylo zachováno rozdělení lycea na tři části podle stáří studentů. Tyto tři části se v současnosti označují jako College Carnot, Lycée Carnot a Classes préparatoires. I dnes je studium na lyceu tříleté. Nově přijímaní žáci jsou zařazováni do sekundy, pak navštěvují primu a nakonec třídu zvanou „Terminale“. V sekundě si studenti vybírají druhý cizí jazyk a jeden ze tří povinně volitelných předmětů (ekonomické vědy, technika automatických systémů, aplikovaná informatika). V classe premiere musí studenti určit směr svého studia. Vybírají mezi čtyřmi obory. Druhý ročník je završen ústní a písemnou maturitou z francouzštiny (za V. Černého to byly i některé oborové předměty). V posledním ročníku student ještě upřesňuje svoji specializaci. Terminale je zakončen maturitní zkouškou, která se skládá ze všech předmětů a trvá asi týden. Co se týče všedního dne, režim se od minulosti poněkud uvolnil, i když stále zůstává dost přísný. Vyučování začíná v 8.15 a jeho dopolední část trvá až do 11.55. Vyučovací hodina trvá 55 minut. Odpolední vyučování je zpravidla do 17.00 hod. Do 19 hodin mohou studenti bez větších problémů lyceum opustit. Po této hodině ale potřebují speciální

povolení, o které se musí žádat s předstihem. Studenti ve Francii mají jinak rozvržený týden, než studenti v Čechách. Konkrétně na lyceu v Dijonu, je volné středeční a sobotní odpoledne a neděle.

ČESKÁ SEKCE V DIJONSKÉM LYCEU: již od roku 1920 – vypisována stipendia pro československé studenty. Zásluhy o založení sekce měl budoucí prezident Eduard Beneš.

Významní studenti lycea:

Jiří Voskovec, Václav Černý, Čestmír Císař, Raoul Schráníl, Jiří Troška.

Carnotovo lyceum byla škola internátního typu. Jak vyplývá z Černého pamětí, je pravděpodobné, že českoslovenští studenti i studenti z jiných vzdálených zemí se nevraceli na prázdniny domu, ale zůstávali ve Francii po celou dobu svého studia. Fakt, že šlo o internátní školu, se projevoval i v harmonogramu běžného studijního dne. Jak si Černý stěžuje, byla pro něj velmi nepříjemná představa, že na celý rok dopředu, přesně na každý den, každou hodinu, vlastně na každou minutu věděl, kde bude a co tam bude dělat. Z jeho líčení vyplývá, že řád na škole byl velmi přísný až vojenský. Jakýkoliv přesun studentů ze studovny do studovny byl po dozorem „piontů“. Odpoledne měli studenti povinnou přípravu v jedné ze studoven, kde měli svoje studijní pomůcky. Většinu z nich jim poskytovala škola. I při těchto přípravách byli pod neustálým dohledem, přičemž dohlížitel měl právo je večer ze studované látky vyzkoušet.

Studium na lyceu bylo zakončeno maturitou, která se od maturity v Československu výrazně odlišovala. I dnes je maturita ve Francii přijímacími zkouškami na další studium, nikoliv jen závěrečnou zkouškou na škole střední. Maturitní zkouška v Dijonu měla dvě části. První se skládala v classe première, tedy na konci druhého studijního roku, druhá na konci classe philosophie. U obou částí se skládala zkouška písemná a pokud student prospěl tak o týden později skládal zkoušku ústní. V první části se prověřovali znalosti ze všech dosud

studovaných předmětů, přičemž největší důraz byl kladen na francouzštinu a latinu. V druhé části maturity, té o rok později, byla nejdůležitějším předmětem filozofie, které také bylo v classe philosophie věnováno nejvíce času. To, že maturitní zkouška byla první zkouškou na vysokou školu, znamenalo, že zkoušejícími nebyli profesori ze střední školy, ale profesori z akademie, tedy profesori vysokoškolští. Místem konání maturitní zkoušky také nebylo lyceum, ale univerzita v Dijonu.

(Čerpáno: Hana Čadová, 1.roč. nav. mag. Archivnictví, PVH: Dijonské lyceum a jeho studenti z Čech).

ad b) NEMOCNICE V DIJONU:

NABÍDKA STÁŽÍ PRO MLADÉ ČESKÉ FRANKOFONNÍ LEKAŘE:

Jste diplomovaný lékař před 1. atestací? Mluvíte plynně francouzsky? **JEĎTE DO FAKULTNÍ NEMOCNICE V DIJONU NA 6 MĚSÍČNÍ PLACENOU STÁŽ!** Fakultní nemocnice v Dijonu (CHU-Centre Hospitalier Universitaire de Dijon) nabízí dvakrát ročně (odjezd v květnu nebo v listopadu) šestiměsíční stáže v různých specializacích s možností uznání jejich platnosti v rámci 1. atestace. Podmínky stáží: Interní statut nemocnice Mzda: 1200 € netto/měsíc Výhody: paušální náhrada cestovného tam/zpět Dijon, příspěvek na

ubytování, volná jízdenka městské hromadné dopravy, povinný bezplatný jazykový kurs před odjezdem do Dijonu na zdokonalení francouzštiny (Francouzský institut nebo Francouzské aliance).

Komplex nemocnice se skládá ze tří částí:

1. **Nemocnice Francoise Mitterranda (původně bývalé nemocnice Bocage Central) – přejmenování vyvolalo v roce 2015 polemiku (v r. 1954 položil starosta Dijonu základní kámen nemocnice s názvem Bocage).**
2. **Geriatrické centrum**
3. **L'USP la Mirandière**

Původní historický pozemek nemocnice se nachází v centru města Dijon. Nemocnice zaměstnává více než 7300 lidí a je tak druhým největším zaměstnavatelem v Burgundsku.

Počet lůžek: 1788; 33 operačních sálů; 14 laboratoří, 2 skenery, 3 IRM (magnetická rezonance) a 1 chirurgický robot.

III. SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ VE FRANCII:

1. Jak funguje francouzský vzdělávací systém?

Povinná školní docházka ve Francii je od 6 do 16 let. Do primárního cyklu vzdělávání se zahrnuje již předškolní vzdělávání v mateřských školách (3 – 6 let) a dále tzv. *écoles élémentaires*, které navštěvují žáci od 6 do 10 let (v české vzdělávací soustavě tomuto cyklu odpovídá 1. stupeň na základní škole).

Nižší sekundární vzdělávání se realizuje na tzv. *collège* (v české vzdělávací soustavě tomuto cyklu odpovídá 2. stupeň ZŠ a nižší gymnázium). Tyto školy navštěvují žáci ve věku 10 – 15 let. Ve Francii systém víceletých gymnázií neexistuje.

Vyšší sekundární vzdělávání se realizuje v rámci střední školy, tzv. lycea (fr. lycée). Tyto školy navštěvují studenti ve věku 15 – 18 let. Všeobecně i odborně vzdělávací obory jsou ukončeny francouzskou státní maturitní zkouškou.

Vedle středních škol ukončených maturitní zkouškou i ve Francii existují školy nabízející střední vzdělání s výučním listem.

Po ukončení střední školy mohou studenti pokračovat na vyšších odborných školách nebo na vysokých školách.

2. Jaké typy středních škol existují ve Francii?

Po ukončení studia na *collège* (15 let) mohou žáci pokračovat ve studiu na střední škole (*lycée*). Podobně jako v České republice existují i ve Francii obory studia ukončené státní maturitní zkouškou. Rozdíl je ale ten, že studium trvá tři roky a studenti tedy maturují v 18 letech, o rok dříve než studenti na českých středních školách. Podle zvoleného oboru studia se rozlišují tři typy lyceí:

- ❖ **lycée général** = gymnázium (úplné střední všeobecné vzdělání)
- ❖ **lycée technologique** = střední odborná škola (úplné střední odborné vzdělání s maturitou)
- ❖ **lycée professionnel** = střední odborné učiliště (úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou)

3. Jak je organizována výuka na středních školách ve Francii?

Ve Francii výuka probíhá od pondělí do pátku, na některých školách také v sobotu dopoledne. Ve středu odpoledne obvykle výuka není a studenti mají volno. Vyučování začíná v 8 hod. ráno a trvá až do odpoledních hodin (zpravidla se končí kolem 16. -17. hod). Jedna vyučovací hodina trvá 55 min. Z důvodů organizace studia některé školy přistoupily ke zkrácení vyučovací hodiny u vybraných předmětů, nicméně celkový počet hodin odučených v daném předmětu za celý školní rok musí odpovídat schválenému učebnímu plánu pro daný ročník. Učební plán povinně vyučovacích předmětů představuje v průměru 27 hodin týdně. Oproti tradičnímu číslování ročníků studia na českých školách (vzestupně) se ve Francii názvy jednotlivých ročníků na lyceích číslují sestupně:

- **Seconde** = 1. ročník
- **Première** = 2. ročník
- **Terminale** = 3. ročník

4. Které předměty se studenti učí na středních školách typu gymnázium (*lycée général*)?

4.1. Ročník *Seconde*

V ročníku *Seconde* mají všichni studenti ve svém rozvrhu zapsány tyto povinně vyučovacích předměty (fr. *enseignements communs*):

- ▶ francouzština
- ▶ dějepis
- ▶ zeměpis
- ▶ cizí jazyk
- ▶ další cizí jazyk
- ▶ matematika
- ▶ fyzika
- ▶ chemie
- ▶ biologie
- ▶ tělocvik
- ▶ etická a občanská nauka
- ▶ individuální příprava

Vedle těchto povinných předmětů si studenti volí další 1-2 povinně volitelné předměty (fr. *enseignements d'exploration*), příp. si mohou přibrat také 1 nepovinný předmět (fr. *enseignement facultatif*). Učební plán v ročníku *Seconde* si můžete stáhnout zde. Další informace o studiu v ročníku *Seconde* naleznete zde (vzdělávací portál francouzského ministerstva školství).

4.2. Ročník *Première*

Od ročníku *Première* se studium na gymnáziích (*lycée général*) dělí na tři větve (fr. **série**):

- ▶ **série L (= littéraire)**, tj. větev se zaměřením na cizí jazyky a literaturu (též humanitní větev)
- ▶ **série ES (= économique et sociale)**, tj. ekonomická a společenskovední větev
- ▶ **série S (= scientifique)**, tj. přírodovědná větev

Ve všech výše uvedených větvích mají studenti v rozvrhu zapsány následující povinně vyučovací předměty (fr. *enseignements communs*):

- ▶ francouzština
- ▶ dějepis
- ▶ zeměpis
- ▶ cizí jazyk
- ▶ další cizí jazyk
- ▶ tělocvik
- ▶ etická a občanská nauka
- ▶ mezipředmětový seminář
- ▶ individuální příprava

K těmto povinným předmětům se přibírají další 3 povinné předměty specializace (fr. *enseignements spécifiques*):

- ▶ **série L**: francouzská literatura, četba literárních textů v cizím jazyce, přírodní vědy (fr. "*sciences*")
- ▶ **série ES**: společenské a ekonomické vědy, matematika, přírodní vědy (fr. "*sciences*")
- ▶ **série S**: matematika, fyzika, chemie, biologie (příp. inženýrské vědy)

Dále si studenti volí ještě 1 povinně volitelný předmět specializace (pouze větve "L" a "S") a příp. také 1-2 nepovinné předměty.

Učební plány v ročníku *Première* si můžete stáhnout kliknutím na zvolené zaměření studia:

- ▶ *Première L*
- ▶ *Première ES*
- ▶ *Première S*

Další informace o studiu v ročníku *Première* naleznete [zde](#) (vzdělávací portál francouzského ministerstva školství).

5. Jaké cizí jazyky se studenti ve Francii učí?

Ve Francii se na střední škole studenti učí povinně dva cizí (živé) jazyky (fr. *langues vivantes*, ve zkratce LV).

První cizí jazyk (zpravidla angličtina) se vyučuje povinně již od 2. třídy na *école élémentaire* (základní škola).

Povinná výuka dalšího cizího jazyka začíná v předposledním ročníku na *collège* (pro srovnání: jedná se o ekvivalent 8. třídy na základní škole v ČR). Nejčastěji se jedná o němčinu a španělštinu.

Na střední škole studenti pokračují ve studiu obou těchto cizích jazyků. V rámci povinně volitelných resp. nepovinných předmětů mají možnost zvolit si ještě jeden cizí jazyk (italština, portugalština, ruština, čínština, japonština aj.), vždy ovšem záleží na možnostech školy (aprobování učitelé apod.).

Co se týče studentů z České republiky, kteří budou vysláni ke studiu na lyceum do Francie (zpravidla se tito studenti na české škole učí pouze anglicky a francouzsky), pro ty se stává francouzština

vyučovacím, nikoli cizím jazykem, tzn. že ve svém rozvrhu budou mít angličtinu jako prioritní cizí jazyk (fr. "LV1"). Ti ze studentů, kteří se již v České republice učí nějaký další cizí jazyk (kromě AJ a FJ), v něm mohou pokračovat i na lyceu, a sice za předpokladu, že škola daný jazyk nabízí jako další cizí jazyk (fr. "LV2"), příp. si mohou zvolit jiný cizí jazyk v rámci povinně volitelných nebo nepovinných předmětů.

6. Bude český student známkován během školního roku a bude dostávat vysvědčení?

Ano. Vzhledem k tomu, že český student bude řádně zapsán ke studiu jako jeho francouzští spolužáci, bude mít také stejné povinnosti jako oni, tzn. bude dostávat domácí úkoly a vykonávat písemné/ústní zkoušky v průběhu školního roku.

Školní rok se ve Francii dělí na tři klasifikační období, tzv. **trimestre**, tzn. že studenti dostanou v průběhu školního roku celkem tři vysvědčení (fr. **bulletin scolaire**).

7. Kde si student obstará školní učebnice?

Ve většině případů zapůjčuje škola učebnice svým studentům zdarma na celý školní rok příp. studenti složí na začátku školního roku kauci, která je jim vrácena na konci školy, kdy se učebnice vracejí. Pokud studenti nemají možnost bezplatné zápůjčky, mohou si zakoupit již použité učebnice v rámci školou organizované burzy knih. Existují také školy, kde studenti dostanou zdarma kartu s nabitým kreditem, která slouží k nákupu nových učebnic ve smluvních knihkupectvích.

8. Může se student vracet domů v průběhu školního roku?

Ano, student se může do České republiky vracet během školních prázdnin, a to celkem čtyřikrát do roka: na dušičkové/podzimní prázdniny (2 týdny), na Vánoce (2 týdny), na zimní prázdniny (2 týdny, únor/březen) a na jarní prázdniny (2 týdny, duben/květen).

Podzimní a vánoční prázdniny se konají na všech školách ve Francii ve stejnou dobu. V případě zimních a jarních prázdnin závisejí konkrétní termíny na lokalitě školy.

9. Zůstává student během studia ve Francii i nadále studentem střední školy v ČR? Jakým způsobem je mu uznáno studium v zahraničí?

Rozlišují se dva případy:

► student **přerušil studium** v ČR po dobu studia na lyceu ve Francii, tzn. že přestane být studentem své kmenové školy. Po svém návratu do ČR student buď pokračuje v tom ročníku, ve kterém bylo vzdělávání přerušeno, anebo pokračuje se souhlasem ředitele školy ve vyšším ročníku, prokáže-li odpovídající znalosti (tzn. že pokračuje se stejnou třídou, do které chodil předtím, než odjel studovat do Francie). Odpovídající znalosti se ověřují formou rozdílových („komisionálních“) zkoušek, a to v průběhu školního roku (např. během prázdnin, kdy se student vrací domů do ČR) nebo na konci letních prázdnin resp. na začátku nového školního roku. O tom, z jakých předmětů student koná rozdílové zkoušky, rozhoduje ředitel školy.

► student má **individuální vzdělávací plán**, tzn. že studium v ČR nepřerušuje a souběžně s výukou na lyceu ve Francii plní školní povinnosti i vůči své kmenové škole (např. formou samostudia, e-mailových konzultací s vyučujícím v ČR apod.). I v tomto případě student koná rozdílové zkoušky z předmětů, které stanoví ředitel školy.

V každém případě je doporučováno, aby si student, který od září nastoupí ke studiu na lyceum ve Francii, předem dojednal s ředitelem své školy, zda po dobu svého studia na střední škole ve Francii bude přerušovat studium v České republice, nebo zda bude mít individuální vzdělávací plán.

Zdroj: *Institut Francais Prague*: <http://www.ifp.cz/Descriptif-de-la-scolarite>

IV. PŘÍNOS ODBORNÉ STÁŽE:

1. Základní orientace ve vzdělávacím systému Francie a srovnání se systémem vzdělávání v ČR.
2. Základní informace o teoretické a praktické přípravě zdravotních sester v historickém kontextu
3. Prohlídka odborných pracovišť v nemocnici v Dijonu
4. Kulturně-poznávací přínos
5. Prohloubení mezilidských vztahů – budování manažerského týmu vedoucích pracovníků ve zdravotnickém školství

V Č. Budějovicích 3. 5. 2017

Zpracoval: PhDr. Karel Štix, předseda AZŠ ČR, v.r.